

Camps de secà prop de Manresa

NATURA URBANA. Un dels avantatges de viure a Manresa o a l'entorn bagencs és la proximitat d'espais verds a pocs minuts del centre de la ciutat. La sensació d'alliberament quan s'hi accedeix compensa la d'enclaustrament i natura morta del ciment de l'urbs.

Els plans de Santa Caterina encara mantenen un aspecte rural i agrícola. Plans que són una continuïtat dels que hi ha al Suanya i Ferreres i els de la Torre Lluvià. El riu Cardener, i el desnivell o esglaió natural que hi ha cap a la torre de Santa Caterina, els ha deixat aïllats de la trama urbana. Els ha salvat del creixement urbanístic. I han esdevingut una part de les zones d'agricultura de secà de Manresa, conjuntament amb altres espais més petits i dispersos: la plana de les Torres, al nord del Poal, els camps del sud i est de Viladordis, els del sud de Bufalvent i els que queden al nord de la part baixa de la riera de Rajadell.

Espais de secà que es barregen amb boscos illa, penetracions de massa forestal, marges carregats de biodiversitat i torrents quasi sempre eixuts. Són espais de l'Anella Verda que cal conservar i mantenir perquè posseeixen un conjunt de valors incalculables.

Aquests espais són valorats per la seva productivitat agrícola, per ser un paisatge singular de Catalunya i pel paper ecològic que interpreten per la ciutat i el rodal. Gran part de la seva superfície està dedicada a la producció de conreus de cereals, lleguminoses, farratges, vinyes, oliverars i ametllers. Els cereals són els més abundants. L'ordi i el blat els que trobem amb més freqüència, malgrat la poca rendibilitat econòmica que tenen. Per això, cada vegada més, són substituïts per conreus de qualitat com, per exemple, la vinya.

Camps segats a la plana de les Torres

Alguns d'aquests camps tenen un alt valor paisatgístic perquè conserven conreus actualment minoritaris, però que s'haurien de potenciar, com són l'olivera, en molts marges de camps, i l'ametller. Hem pogut recuperar la vinya des que va passar la fil·loxera per les nostres terres i el resultat és un vi excel·lent amb denominació d'origen. De la mateixa manera, podríem tornar a valorar les oliveres i els ametllers que creixen al secà manresà o al pla del Bages per fer-ne marca de qualitat. Conservaríem un paisatge a base de fer-lo productiu.

Quasi tots els espais de secà tenen un valor ecològic per la senzilla raó que afavoreixen la connectivitat ecològica entre espais naturals, boscos i trama urbana, tot formant un conjunt únic que manté uns valors relativament alts de biodiversitat. I, també, perquè constitueixen un mosaic agrosilvopastoral clau per la gestió dels boscos i espais naturals propers a la ciutat. El manteniment de les activitats agrícoles evita certes degradacions i riscos ambientals: control d'incendis, pèrdues de sòl...

Un ametller florit als camps del est de Viladordis

A més dels tres valors esmentats, cal potenciar la funció educativa i turística d'aquests espais, orientada a la visita i coneixement de masies típiques dedicades des de sempre al secà, com també al coneixement de molins d'oli, de caves, de cellers, de pràctiques agrícoles tradicionals lligades al conreu de l'ametller, l'oli i el vi i de pràctiques agrícoles modernes més sostenibles amb el medi ambient, com és el cas de l'agricultura ecològica.